DIFERENŢIEREA LEXICALĂ VS DISOCIEREA SEMANTICĂ ÎN PRACTICA LEXICOGRAFICĂ DIN PERSPECTIVA ABORDĂRII SEMANTICO-ETIMOLOGICE. CAZUL UNITĂŢILOR LEXICALE *PĂSTURĂ* DIN DACOROMÂNĂ

RALUCA-MIHAELA NEDEA
Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti" al Academiei Române, Bucureşti

Această nouă reflecţie asupra problematicii distincţiei contextuale dintre polisemie şi omonimie, aspect controversat al lingvisticii generale şi extrem de important pentru practica lexicografică, porneşte de la o cercetare a noastră detaliată asupra unui caz particular, cel al statutului semantico-etimologic atribuibil unităţilor lexicale *păstură* din dacoromână (PĂSTÚRĂ[1] s. f. (*sic!*)[1] şi PĂSTÚRĂ[2] s. f., cf. DLR (1972), tomul VIII, partea 1, litera P (P–PĂZÚI), analizate de noi alături de cuvântul *păstúră* din aromână (Nedea 2015).

Adoptarea diferenţierii lexicale ori, dimpotrivă, a disocierii semantice, în cazurile individuale ale lexemelor aflate într-o relaţie de contiguitate prin raportarea la un corp fonetic identic sau aproape identic, la un posibil etimon direct sau indirect comun (mai mult sau mai puţin îndepărtat), precum şi la o eventuală sau sigură înrudire de sens, reprezintă o problemă adeseori dificil de rezolvat în practica lexicografică. În ce măsură ar putea fi normată operarea unei astfel de separări lexicale în „perechi" omonimice sau omografe de cuvinte (sau, în situaţii mai rare, chiar în serii de trei sau de mai multe vocabule) ori, dimpotrivă, a unei „simple" disocieri semantice în cadrul aceleiaşi unităţi lexicale?

Problematica distincţiei contextuale dintre polisemie şi omonimie este clasată ca „deosebit de dificilă" în diverse studii şi articole de semantică, fiind şi mai controversată în practica lexicografică decât ar putea reieşi din astfel de cercetări teoretice, întrucât lexicograful-etimolog este chemat să analizeze aspecte lingvistice uneori contradictorii din punctul de vedere al fundamentării lor în plan general şi să opereze în articolele de dicţionar diferenţieri considerate uneori subiective, criticabile, arbitrare, supuse simţului său lingvistic[2]. Lingvistul-teoretician generalizează sau, dimpotrivă, particularizează faptele lingvistice cu

[1] Forma-titlu a acestei prime unităţi lexicale este accentuată în DLR pe silaba penultimă (*păstúră*[1] s. f., şi nu *păstură*[1] s. f., cu accentul pe silaba antepenultimă), iar în alineatul consacrat variantelor de accentuare este menţionată, de fapt, aceeaşi formă de accentuare pe silaba penultimă, aşadar, tot *păstúră* (!), cel mai probabil dintr-o eroare de tehnoredactare.

[2] Pentru afirmarea şi explicarea caracterului controversat al categoriei semasiologice a omonimiei, v., spre exemplu, Avram (1958: 316); Hristea (1984[3]: 17-23); LRC II (1985[2]: 130); Bucă, Evseev (1976: 99–100); Moroianu (1999: 26); Bidu-Vrănceanu, Forăscu (2005: 65–66); Băcilă (2007: 247–262).

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

ajutorul unui material lexical în interiorul căruia poate opera selecţii, oferind soluţii teoretice din cele mai diverse, în vreme ce lingvistul-practician, în speţă lexicograful, este dator să ofere soluţii punctuale de abordare neselectivă a unui conglomerat lexical[1]. De aici provine în practica lexicografică mulţimea inconsecvenţelor şi a contradicţiilor în tratarea unor cuvinte ca sensuri distincte ale aceleiaşi unităţi lexicale, respectiv ca omonime.

Omonimia, înţeleasă în mod tradiţional (didactic şi poate perimat!) ca o relaţie de identitate formală perfectă între lexeme, însă de diferenţă totală în planul conţinutului semantic[2] (nu în mod necesar şi al originii, al etimologiei![3]), se contrapune, în fond, polisemiei, considerată principala categorie semasiologică a unei limbi şi înţeleasă ca o relaţie între sensurile aceleiaşi unităţi lexicale, numite şi lexeme.

Omonimia este interpretată de Ion Coteanu, în LRC II (1985[2]: 118), ca un proces contrar sinonimiei, prin faptul că, în cadrul relaţiei de omonimie, acelaşi corp fonetic trimite la doi referenţi diferiţi, spre deosebire de sinonimie, manifestare a unui mod de organizare a cuvintelor în jurul unui singur referent, ale cărui aspecte particulare sunt redate prin termeni echivalenţi din punct de vedere semantic[4].

Polisemia ar presupune existenţa unui component semantic sau „sem" comun unor unităţi lexicale identice din punct de vedere formal, în vreme ce omonimia ar înseamnă „orice corpuri fonetice (două sau mai multe) identice lipsite de un sem comun"[5].

---

[1] „Explicaţia impasului în care se află atât lexicografia, cât şi semantica rezidă, în fond, în aceea că omonimia, ca fenomen sincronic, este provocată de procese diacronice diferite" (Bidu-Vrănceanu și Forăscu 2005: 66).

[2] Ca exemple de omonime tipice, necontroversate (omonime lexicale neetimologice), ar putea fi menţionate perechile *liliác*[1] „arbust cu flori plăcut mirositoare" (din tc. *leylac*, cf. bg. *liuleak*)/ *liliác*[2] „animal nocturn insectivor" (din bg. *liljak*) sau *somn*[1]„stare fiziologică" (moştenit din lat. *somnus*)/ *somn*[2]„peşte răpitor" (din sl. *somŭ*), v. DEX pentru definiţiile şi etimologiile acestor cuvinte. Recent, Moroianu (2013 a: 45–63) admite în categoria omonimiei cuvinte cu un corp fonetic identic, diferite din punct de vedere morfologic, dar nu şi semantic (prin prezenţa unui sem comun), şi nici etimologic (prin existenţa unui etimon îndepărtat comun), spre exemplu *acid*[1] adj./ *acid*[2] s.n., categorie care ar corespunde, de altfel, celei a omonimelor „lexico-gramaticale", provenite „prin procedeul de formare a cuvintelor pe calea schimbării categoriei gramaticale" (a conversiunii morfologice), v. Avram (1958: 316, 317); Bucă și Evseev (1976: 102) ș. a., dar *contra* Diaconescu (1959: 42).

[3] Cf. Hristea (1984[3]: 22), care dă ca exemple de omonime cu origini diferite (ce au însă etimoane din aceeaşi limbă), cuvintele *semănă*[1] „a arunca seminţe" (din lat. *seminare*) şi *semănă*[2] „a fi asemănător" (din lat. *similare*), iar ca exemple de omonime cu aceeaşi origine cuvintele *broáscă*[1] „animal amfibiu" şi *broáscă*[2] „mecanism de încuiere a uşii, încuietoare", ce provin din acelaşi lat. **brosca*, „desfăcute", de fapt, dintr-un cuvânt polisemantic prin „ruperea verigii de legătură între cele două sensuri ale fostului cuvânt polisemantic". Dezintegrarea structurii unui cuvânt polisemantic ar conduce la constituirea aşa-numitelor „omonime semantice", v. clasificarea omonimelor realizată de Ivan Evseev în capitolul *Omonimia* (Bucă și Evseev 1976: 102).

[4] I. Coteanu insistă *ibidem*, p. 118–128, atât asupra impedimentului reprezentat de omonimie pentru actul comunicării verbale (în spiritul concepţiei reprezentanţilor geografiei lingvistice a lui Gilliéron, omonimia fiind considerată chiar o „boală" periculoasă a limbii), v. şi Bucă și Evseev (1976: 99), cât şi asupra reacţiilor „reparatorii", dezambiguizante, în cadrul sistemului ilustrat de limba vorbită, care implică rezolvarea „conflictului omonimic": „Datorită confuziilor la care poate da naştere, omonimia a fost considerată adesea un accident supărător, o piedică în actul de comunicare a ideilor. Într-adevăr, în practica vorbirii, unele omonimii duc în cele din urmă la eliminarea unui omonim sau la modificarea lui."

[5] Cf. Coteanu, LRC II (1985[2]: 124), care dă ca exemple de cuvinte polisemantice vocabulele *baie*[1] (din lat. *balnea*) „scaldă; scăldătoare; cameră de spălat; localitate de cură balneară", *cap*[1] (din lat. *caput*), cu un prim sens general de „parte a superioară a corpului omenesc", dar şi cu numeroase alte sensuri provenite din procese semantice precum metonimia, metafora şi sinecdoca, şi *casă*[1] (din lat. *casa*), cu un prim sens general de „încăpere destinată a servi drept locuinţă omului", dar şi cu numeroase alte sensuri secundare,

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

Th. Hristea subliniază, în *Sinteze de limba română* (1984[3]: 22), că omonimele, fiind în mod obligatoriu şi omofone, trebuie să aibă, aşadar, şi acelaşi accent[1]. Dimpotrivă, Ion Coteanu admite (1985[2]: 119), în categoria „omonimiei tolerabile" acele cuvinte, două sau mai multe, ale căror forme diferă printr-un detaliu fonetic, gramatical sau printr-unul stilistico-funcţional[2], inclusiv prin accent (cuvintele respective fiind, de aceea, aşa-numitele „omonime omografe", dar nu şi omofone!), spre exemplu *bói* s. n. „făptură, înfăţişare, aspect"/*boí* vb. IV „(a) colora, a vopsi", cu accent diferit şi ca părţi de vorbire distincte.

Funcţia diferenţiatoare a accentului ar presupune, în mod evident, limitarea considerării, respectiv a înregistrării în dicţionare a anumitor cuvinte ca vocabule distincte, omografe (paronimice?), şi nu ca omonime, accentul având, altfel spus, în sine însuşi un rol „separator" suficient din punct de vedere semantic, v. şi Avram (1958: 332).

Cu toate acestea, în DEX şi în ediţiile lui succesive, cuvintele *óchi* s. m., respectiv *ochí* vb. IV, deşi diferenţiate morfologic şi semantic prin intermediul accentului, sunt tratate în mod eronat ca omonime (ÓCHI[1] s. m., OCHÍ[2] vb.) şi, la fel, cuvinte precum *comedíe* s. f./*comédie* s. f.[3] sau *companíe* s. f. /*compánie* s. f. etc. apar înregistrate ca omonime şi nu ca unităţi lexicale distincte sau ca dublete lexicale, cf. Hristea (1984[3]: 172).

În mod uimitor, chiar şi în DLR, împotriva normei înseşi de redactare asumate, pot fi întâlnite situaţii în care sunt consemnate ca omonime cuvinte deja diferenţiate prin tiparul de accentuare, care nu sunt, deci, şi omofone, ca o condiţie *sine qua non* a relaţiei de omonimie, ci doar omografe. Citãm, dintr-o lungă listă de exemple, false omonime precum *pătpădúchi* interj., s. m., raportat semantico-etimologic la substantivul *pitpalac* şi respectiv *pătpăduchí* vb. IV, raportat semantico-etimologic la verbul *pitpălăci* (înregistrate în DLR ca *pătpădúchi*[1] şi *pătpăduchí*[2]); substantivul *pătúi*, diminutiv al lui *pat*[1] „obiect de mobilier", înregistrat ca *pătúi*[1] subst. (Regional) Pătuţ, cu etimonul *pat*[1] + suf. *-ui*, corelat cu verbele *pătuí*[2] şi *pătui*[3] (acestea două din urmă considerate, pe bună dreptate, omonime).

---

derivate din acesta, vocabule care au fiecare dintre ele şi câte un pandant omonimic: *baie*[2] „mină" (din sl. *baní*), *cap*[2] „promontoriu" (sens neologic, după fr. *cap*) şi *casă*[2] „recipient pentru depozitarea banilor şi a altor valori; loc unde se face o plată; instituţie financiară" (din it. *cassa*).

[1] Cf. şi *Normele de redactare a Dicţionarului limbii române*, exemplar dactilografiat, p. 238, unde se precizează că „nu trebuie pus număr la umăr la cuvinte de tipul *óchi* s. m., respectiv *ochí* vb. IV, care se deosebesc între ele prin accent şi deci nu sunt omonime". Pentru ideea asupra rolului distinctiv sau diferenţiator al accentului, v. şi Hristea (1984[3]: 171–172), care analizează categoria dubletelor lexicale şi totodată etimologice, de tipul *vestíbul* (Anat.) „prima cavitate a urechii interne", cu pl. *vestíbule*, şi *vestibúl* „încăpere, curte", cu pl. *vestibúluri*, aşadar cuvinte distincte, diferenţiate atât fonetic, cât şi morfologic, raportate însă la acelaşi etimon, lat. *uestibulum.*

[2] Potrivit lui I. Coteanu, v. LRC II (1985[2]: 118–119), categoria „omonimiei intolerabile", contrapusă categoriei omonimiei „tolerabile" sau „parţiale" (ilustrată, spre exemplu, de omonimia lexico-gramaticală) include, în schimb, acele omonime cu toate formele lor identice şi aparţinând aceleiaşi variante funcţionale a limbii, spre exemplu *căprár*[1] „păstor de capre" (din lat. *caprarius*) şi *căprár*[2] „caporal" (variantă a rom. *caporal*, provenită din rom. *căplar* sau *căpral*, cf. DELR), I. Coteanu susţinând necesitatea dezambiguizării omonimiei în practica vorbirii, v. *ibidem*, p. 126–128.

[3] Cf. dimpotrivă DA, unde este consemnat un singur termen *comedie*, împrumutat în limba română pe două căi sau filiere, cu două accentuări posibile, cu două sensuri principale („operă dramatică", respectiv „spectacol public; întâmplare ciudată şi hazlie") şi cu etimologii corespunzătoare diferite (lat. *comoedia*, fr. *comédie* pentru primul sens; germ. *Kommoedie* pentru cel de-al doilea sens), aşadar interpretat ca un cuvânt polisemantic. Polisemantic este considerat, în DA, de asemenea, cuvântul *companie*, accentuat *compánie*, dar şi *companíe*, la rândul său intrat în limba română pe mai multe filiere neologice posibile (fr. *compagnie*, it. *compagnia*, germ. *Kompagnie*).

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

Pentru a distinge, pe de o parte, polisemia de omonimie şi, pe de altă parte, pentru a diferenţia omonimia de acest tip special de paronimie[1], în cadrul căreia cele două sau mai multe cuvinte, cu un corp fonetic aproape identic, cu excepţia accentuării şi/sau a valorii morfologice, pot fi, dar nu în mod obligatoriu, înrudite din punct de vedere semantic şi pot avea deopotrivă un etimon îndepărtat sau indirect comun, aparţinând aceleiaşi familii lexico-etimologice, trebuie în mod consecvent avută în vedere coroborarea criteriului semantic cu cel etimologic[2].

În *Norme …*, capitolul *Limitele dicţionarului*, p. 5, paragraful 18, se precizează: „O problemă mai dificilă este cea a delimitării omonimelor. Redactorul se va conduce, în general, după etimologie. *Raft* „harnaşament" este alt cuvânt decât *raft* „poliţă". Uneori se vor face articole separate chiar în cazul unor cuvinte care, privite strict etimologic, ne duc spre un cuvânt unic, dar pătrunderea lor în limbă pe căi diferite şi la intervale foarte depărtate, cum şi sensurile foarte diferenţiate cer tratarea lor separată. Astfel cuvintele: *calcul* „socoteală" şi *calcul* „piatră la rinichi" (cuvinte paroxitone raportate semantic şi etimologic la lat. *calculus* „pietricică") formează cuvinte aparte"[3].

„Ruperea verigii de legătură între sensurile unui cuvânt polisemantic" ca potenţială sursă de apariţie a unor relaţii de omonimie, cf. Hristea (1984[3]: 22), în cadrul unor evoluţii de sens paralele, trebuie întotdeauna confirmată, credem noi, de soluţia etimologică.

În ceea ce priveşte cazul ilustrativ la care ne referim, DLR menţionează două sensuri principale ale cuvântului *păstúră*[1] s. f. (de fapt, *păstură*[1] s. f., după cum am arătat *supra*, în nota 1, p. 1, înregistrat în mod eronat în DLR ca paroxiton): 1. „polen depozitat de albine în celulele fagurilor şi folosit, pe lângă miere, ca hrană pentru ele şi pentru puiet"; 2. „substanţă răşinoasă, aromată şi amară, culeasă de albine de pe mugurii arborilor pentru a o folosi la astupatul crăpăturilor din stup, la lipitul fagurilor etc.; propolis, (regional) păstrar[4] ♦

[1] Cf. Hristea (1984[3]: 22), care defineşte paronimia, considerată o cvasiomonimie, ca „o relaţie între cuvinte foarte asemănătoare sau aproape identice din punct de vedere formal, însă deosebite (într-o măsură mai mică sau mai mare) în ceea ce priveşte sensul sau conţinutul lor semantic".

[2] Cf. totuşi Bidu-Vrănceanu şi Forăscu (2005: 65), care consideră că, în practica lexicografică, „absolutizarea criteriului originii contrazice însă uneori principiile semantice şi creează, nu o dată, nedumeriri", neacoperind „situaţia omonimelor semantice provenite din dezagregarea polisemiei şi nici pe aceea a sensurilor adăugate unui cuvânt românesc prin calc semantic".

[3] În aceleaşi *Norme…*, p. 238 (*Câteva indicaţii de ordin general asupra metodei de lucru*), sunt date şi indicaţii de ordin tehnic cu privire la ordinea alfabetică a omonimelor: „În cazul omonimelor (de altfel rare) aparţinând la categorii gramaticale deosebite, ordinea alfabetică a articolelor va fi dictată de ordinea alfabetică a indicaţiei gramaticale: **a**dv. trece înainte de **i**nterj., s. **f**., înainte de s. **m**., **s**ubst. înainte de **v**b. etc. Deci: CORN[1] s. n. (Arbore), CORN[2] s. n. (La animale). Acest criteriu este valabil la cuvintele care au în titlu o formă unică. Cuvintele cu formă dublă în titlu (*frumos, nepot*) trec, într-un şir de omonime, după cele care ar avea în titlu o singură formă, indiferent de categoria gramaticală respectivă. Omonimele aparţinând aceleiaşi categorii gramaticale se aranjează într-o ordine care să corespundă cu importanţa sau cu răspândirea lor: MOLÉTE[1] s. m. Vierme (are dezvoltare mare), MOLÉTE[2] s. m. Copac (cu dezvoltare mai mică), MOLÉTE[3] s. m. Peşte (cu dezvoltare mică), MOLÉTE[4] subst. (Categoria gramaticală *subst*. se aşază după categoria gramaticală s. m., conform principiului ordinii alfabetice arătat mai sus). În cazul când s-ar ivi necesitatea de a deosebi două cuvinte cu identitate grafică (pentru o trimitere, o etimologie etc.) se va marca accentul."

[4] Termenul *păstrar*, considerat echivalentul regional, relativ slab atestat, al dacorom. *păstură*[1] „tip de polen", este raportat etimologic la verbul *(a) păstra*, cf. *păstra*, DLR (1972), tomul VIII, partea 1, litera P (P–PĂZÚI). Sufixul *-ar* delimitabil în structura acestui cuvânt ar indica, după cum se pare, apartenenţa la categoria lexicală a „numelor de instrumente şi obiecte, mai ales de uz casnic", cf. SFC III (1962: 145).

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

(Regional; în forma *păscură*) Boştină (obţinută din fagurele stors)". DLR consemnează şi un al treilea sens principal al cuvântului, acela de „fagure", derivat probabil prin lărgire semantică din unul dintre cele două sensuri prezentate mai sus, cu incidenţă regională (transilvăneană) şi înregistrat prima oară în *Lexiconul de la Buda* (1825)[1].

Cuvântul are o primă atestare relativ timpurie, c. 1650, în *Anonymus Caransebesiensis*, sub forma variantei *prestură* (nefiind însoţită însă de echivalentul său latin) şi este considerat în DLR ca fiind moştenit din lat. *pastura*.

Cea de-a doua intrare din DLR, *păstúră* s. f., regionalism din zona Transilvaniei, cu sensul general implicit de „pânză", este definit prin diverse derivări (restrângeri/specializări) semantice ale acestei noţiuni: „şervet", „ştergar", „năframă", „broboadă", „catrinţă", „fotă", „batistă", din domeniul lexical al produselor textile, fiind atestat cel mai devreme în LB (1825), considerat ca având etimologie necunoscută, dar raportat la termenul *pânzătură*.

Cuvântul *păstură* apare menţionat în majoritatea dicţionarelor de limbă română, atât a celor mai vechi, din secolul al XIX-lea, cât şi a celor mai recente, din secolul al XX-lea.

În aceste dicţionare, termenul *păstură* este considerat fie polisemantic, cu cele două sensuri principale distincte: „tip de polen" [produs apicol], respectiv „tip de pânză" [produs textil], v. Iser (1850), Polizu (1857), Barcianu-Popovici (1868), Barcianu-Popovici (1886), Barcianu-Popovici (1900[3]), Ar. Densusianu (1895: 164), Alexi (1906[2]), Resmeriţă (1924), fie, dimpotrivă, sunt înregistrate două cuvinte „autonome", aşadar, presupuse omonime, *păstură* sau mai degrabă unităţi lexicale distincte „paronimice", cf. LB (1825), Cihac, I (1870: 197), LM (1871), Şăineanu (1896), Scriban (1939), Tiktin, III (1912),Tiktin, III (1989[2]), Tiktin, III (2005[3]).

Pe de altă parte, termenul dacorom. *păstúră*[2] „tip de pânză" [produs textil], regionalism transilvănean relativ marginal, este omis în dicţionarele „moderne" din secolele al XX-lea şi al XXI-lea probabil din pricina statutului său de cuvânt periferic (DL, DM, DEX, DEX[2], DEX[2] – 2009, DEX[2] – 2012).

Un aspect problematic (însă extrem de interesant din perspectiva cercetării semantico-lexicale de faţă) ni se pare faptul că definirea dacorom. *păstură*[1] „tip de polen" [produs apicol] diferă uneori în mod semnificativ de la dicţionar la dicţionar (şi uneori chiar în dicţionare ale aceluiaşi autor!), fapt care conduce la explicarea termenului prin soluţii etimologice diferite, cf. şi Ciorănescu (1958: 6197). În schimb, definirea termenului dacorom. *păstúră*[2] „tip de pânză" nu implică aceleaşi dificultăţi şi nuanţări din punctul de vedere al realităţii extralingvistice denotate.

Esenţială este pentru delimitarea relaţiei dintre cele două unităţi lexicale probarea existenţei unei eventuale filiaţii semantice şi etimologice între dacorom. *păstură*[1] „tip de polen" [produs apicol] şi dacorom. *păstúră*[2] „tip de pânză" [produs textil] care să justifice încadrarea lor ca sensuri diferite ale aceleiaşi vocabule sau, dimpotrivă, ca termeni distincţi omonimi, în cazul identităţii tiparului de accentuare, ori omografi (paronimi?), în cazul accentuării lor diferite.

În raport cu cele două ipoteze principale privind etimologia cuvântului dacorom. *păstură*[1]„tip de polen", se dovedeşte a fi improbabilă totuşi o înrudire semantico-etimologică cu dacorom. *păstúră*[2] „tip de pânză", aşadar şi o relaţie de polisemie între aceste unităţi lexicale.

Astfel, o primă ipoteză este aceea a moştenirii dacorom. *păstură*[1] „tip de polen" din lat. *pastūra*, termen atestat relativ târziu în limba latină[2], cu sensul originar de „păscut,

[1] Cele trei sensuri ale cuvântului *păstură*[1] s. f. au atestări relativ variate, literare, dar şi regionale, atât primare, cât mai ales secundare (lexicografice), cf. DLR.

[2] Prima atestare a lat. *pastūra* este consemnată la agronomul latin Palladius (secolul al IV-lea – al V-lea d. Hr.), în lucrarea *Opus agriculturae*, X, 8, cf. Ernout, Meillet s. v. *pasco*.

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

păşunat", soluţie etimologică „tradiţională", consemnată iniţial odată cu înregistrarea vocabulei înseşi în dicţionarele latinizante din secolul al XIX-lea[1] şi preluată ulterior în numeroase surse lexicografice, precum şi în studii semantico-etimologice recente[2]. Această ipoteză are drept principal argument „reflexele" romanice ale lat. *pastūra*[3] sub forma unor cuvinte cu sensurile de „păşune, hrană a vitelor; hrană în general, inclusiv spirituală", dar şi paralelismul, prezent în mentalul vechi românesc şi reflectat de limba populară, implicând o extindere semantică, dintre domeniul pastoral şi cel apicol, printre alte aspecte, dintre acţiunea de a se hrăni a vitelor şi cea a albinelor[4].

Cea de-a doua ipoteză etimologică referitoare la dacorom. *păstură*[1] „tip de polen" trimite, în schimb, la formaţia diminutivală reprezentată de lat. **pestŭla* (< lat. *pestis* „ciumă"), motivată semantic prin ideea de substanţă închisă la culoare, vâscoasă, neplăcută la gust şi chiar nocivă, soluţie susţinută în mod repetat de G. Pascu[5] şi adoptată de Tiktin pe baza unor glosări prezente în mai multe surse lexicografice[6].

Alte ipoteze etimologice ale moştenirii dacorom. *păstură*[1] din latină propun etimonul lat. *positūra* (*postūra*) „sediment, aşezare"[7] şi respectiv etimonul lat. *pistūra* „(resturi, pleavă de la) măciniş" < lat. *pi*(*n*)*sere* „a măcina grâul"[8].

Pentru unele clarificări importante de ordin semantic şi etimologic, este necesar ca aceste două unităţi lexicale din dacoromână să fie corelate cu arom. *păstúră*, având sensul principal de „hrană digerată din stomacul sau din intestinele vitelor"[9].

Singurul argument valid în favoarea unei presupuse înrudiri semantico-etimologice între cele două unităţi lexicale *păstură*[1] şi *păstúră*[2], şi care ar pleda, aşadar, pentru o relaţie de polisemie între acestea, este, după cum am putut constata, cel susţinut de Giuglea (1928: 56–57), şi anume semul comun reprezentat de „aspectul de pânză al materiei care formează pástura". Din punct de vedere etimologic, Giuglea, *ibidem*, pune în legătură totodată dacorom. *păstúră*[2] „năframă, pânzătură"[10] cu termenul **păs*(*ă*)*tură*, format ca şi *pânzătură* (pe care, după cum se înţelege, l-ar fi luat în considerare ca etimon dacă aceasta nu ar fi implicat o reducere fonetică prea mare), dar şi cu dacorom. *spas*, *răspas* „întinsura pânzei" şi arom. *spease* „(pânză pentru) scutece", din terminologia ţesutului, considerând toate aceste cuvinte elemente străvechi în limba română, anterioare influenţei slave[11].

În concluzie, după cum am observat în urma analizei semantico-etimologice referitoare la aceste unităţi lexicale, nu este probabilă existenţa unei filiaţii între dacorom.

---

[1] Cf. LB, Cihac, I (1870: 197), LM.

[2] Cf. Hasdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, vol I. (1887), p. 744 ş. urm. (HEM, I: 744)/ (HEM^2, I: 529), Per. Papahagi (1907: 41-42), Scriban (1939), Şăineanu (1896), DM, DER, DLR, MDE, DEX, MDE^2, DEX^2, D. ENC., MDE^3, DEX^2 – 2009, DEX^2 – 2012, dar şi Brâncuş (2004: 26), Teaha (2005: 183), Teaha (2010: 383-386).

[3] Cf. REW 6282, FEW 7, 763-765, Bloch,Wartburg (1994^{10}: 469), Cortelazzo, Zolli, IV (1985^1: 891), Corominas, Pascual, IV (1993^3 s. v. *pacer*), Machado, IV (1977^3: 320), dar şi Sala (1988: 332).

[4] Cf. Piuariu-Molnar (1785: 171), Niculiţă-Voronca I (1998^2: 155), Brâncuş (2004^2: 26).

[5] Cf. Pascu (1910: 32), Pascu (1916: 57), Pascu (1920: 11), dar şi Tiktin, III (1912), Tiktin, III (1989^2), Tiktin, III (2005^3).

[6] *Şezătoarea*, III (1894: 84), Săghinescu (1901: V; 30), Candrea, Adamescu [1926–1931].

[7] Resmeriţă (1924: 567).

[8] Ciorănescu (1958: 6197).

[9] Mihăileanu (1901: 404), Dalametra (1906: 176), Per. Papahagi (1907: 41–42), Pascu (1925); T. Papahagi (1974^2).

[10] Semantismul „apicol" îi este totuşi, în mod surprinzător, puţin cunoscut lui Giuglea.

[11] Dacorom. *păstură*[1], *păstúră*[2] şi arom. *păstúră* sunt, de asemenea, considerate posibile elemente de substrat, v. Capidan (1921–1922: 477), Philippide, II (1928: 727), Mihăescu (1993^2: 313–314).

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

păstură[1] „tip de polen” [produs apicol] şi dacorom. *păstúră*[2] „tip de pânză” [produs textil], care să justifice o relaţie de polisemie între ele, diferenţierea lexicală operată în DLR fiind, aşadar, cel puţin deocamdată, până la evidenţierea unor noi argumente în sprijinul posibilei etimologii comune a celor două cuvinte, în acest caz particular, una justă. În schimb, clasarea celor două vocabule ca omonime este admisibilă doar în situaţia, puţin probabilă, în care aceste cuvinte ar fi deopotrivă paroxitone (aşadar, omofone), în cazul contrar al diferenţei de accentuare dintre ele fiind necesar a fi considerate drept unităţi lexicale distincte, omografe, eventual „paronimice”.

SURSE

Alexi, Theochar, 1906[2], *Dicţionar român-german*, Braşov (Brassó), Editura H. Zeidner.

Alonso, Martín, 1958, *Enciclopedia del idioma. Diccionario histórico y moderno de la lengua española (siglos XII al XX) etimológico, tecnológico, regional e hispanoamericano*, Madrid, Aguilar, tomo III, N–Z.

Apicultura. *Manualul cursantului*, 2012, Ploieşti, Editura Crepuscul.

Barcianu-Popovici, Sab., 1868, *Vocabulariu român-nemţesc*, Sibiiu (Hermannstadt), Tipariul şi Editura lui Teodor Steinhaussen.

Barcianu-Popovici, Sab., 1886, *Dicţionar român-german şi german-român* (*Wörterbuch der romänischen und deutschen Sprache*). În două părţi, Sibiiu (Hermannstadt), Institutul tipografic, Societate pe acţii.

Barcianu-Popovici, Sab., 1900[3], *Dicţionar român-german şi german-român*, Sibiiu, Editura şi Tipariul lui W. Krafft.

Bloch, Oscar, Wartburg, Walther von, 1994[10](1932[1]), *Dictionnaire etymologique de la langue française*, Paris, Presses Universitaires de France.

Candrea, I.-Aurel, Gh. Adamescu, [1926–1931], *Dicţionarul enciclopedic ilustrat*. Partea I–II. Bucureşti, Editura „Cartea Românească”, I: *Dicţionarul limbii române din trecut şi de astăzi* de I.-Aurel Candrea, II: *Dicţionarul istoric şi geograficuniversal* de Gh. Adamescu. [CADE]

Cihac, A. de, *Dictionnaire d'étymologie daco-romane*, I, 1870, II, 1879. Vol. I–II. I: *Éléments latins, comparés avec les autres langues romanes*, Francfort s/M., Ludolphe St. Goar; Berlin, A. Asher; Bucarest, Socec, 1870; II: *Éléments slaves, magyars, turcs, grecs-moderne et albanais*. Francfort s/M, Ludolphe St. Goar; Berlin, S. Calvary; Bucureşti, Sotschek, 1879.

Cioranescu, Alejandro [= Alexandru C. Ciorănescu], 1958, *Diccionario Etimológico Rumano*, Fasc. 1–7, Tenerife, Universidad de La Laguna (Biblioteca Filológica).

Corominas, Joan, José A. Pascual, 1993[3], *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*, ME-RE, volumen IV, Madrid, Editorial Gredos.

Cortelazzo, Manlio, Paolo, Zolli, IV, 1985[1], *Dizionario etimologico della lingua italiana*, 4/O–R, 1985–1992, Bologna, Nicola Zanichelli Editore.

DA = *Dicţionarul limbii române*, sub conducerea lui Sextil Puşcariu, București, Librăriile Socec & Comp. și C. Sfetea, 1913 şu.

Dalametra, I., 1906, *Dicţionar macedo-romîn*, Bucureşti, Carol Göbl.

Densusianu, Ar., 1895, „Glosariu din Ţara Haţegului”, *Revista critică literară*, III, p. 164. Director Ar. Densusianu, Iași. Anul I (1893) ș. urm.

Dictionarium valachico-latinum, c. 1650. Primul dicţionar al limbii române. [Cunoscut sub numele *Anonymus Caransebesiensis*]. Studiu introductiv, ediţie, indici şi glosar de Gh. Chivu. Academia Română. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2008, p. 69–133. [ANON. CAR.]

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

Dicţionar enciclopedic român. Vol. I–IV. I: *A–C,* 1962; II: *D–J,* 1964; III: *K–P* 1965; IV: *Q–Z,* 1966, Bucureşti, Editura Politică. [DER]

Dicţionar enciclopedic. [Vol.] I–VII, I: *A–C,* 1993; II: *D–G,* 1996; III: *H–K,* 2000; IV: *L–N,* 2001; V: *O–Q,* 2004; VI: *R–Ş,* 2006; VII: *T–Z,* 2009, Bucureşti, Editura Enciclopedică. [D. ENC.]

Dicţionar german-român, 2007[3], ediţia a III-a revizuită şi îmbogăţită, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti", Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic.

Dicţionarul etimologic al limbii române,Volumul II, Litera C, Partea 1 (CA-CIZMĂ), 2015, Bucureşti, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti". [DELR]

Dicţionarul explicativ al limbii române, 1975. Conducătorii lucrării: acad. Ion Coteanu, dr. Luiza Seche, dr. Mircea Seche, Bucureşti, Editura Academiei Române. [DEX]

Dicţionarul explicativ al limbii române, 1996[2], ediţia a II-a. Conducătorii lucrării*:* acad. Ion Coteanu, Lucreţia Mareş. Academia Română. Institutul de Lingvistică din Bucureşti, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic. [DEX[2]]

Dicţionarul explicativ al limbii române, 2009[2], ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, [Tiraj nou], Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold. [DEX[2] – 2009]

Dicţionarul explicativ al limbii române, 2012[2], ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, [Tiraj nou], Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold. [DEX[2] – 2012]

Dicţionarul limbii române literare contemporane, IV, 1957, Academia Română. [Bucureşti], Editura Academiei. Vol. I–IV. I: *A–C,* 1955; II: *D–L,* 1956; III: *M–R,* 1957; IV: *S–Z,* 1958. [DL]

Dicţionarul limbii române moderne, 1958. Sub direcţia prof. univ. D. Macrea. Academia Română, Institutul de Lingvistică din Bucureşti, [Bucureşti], Editura Academiei Române. [DM]

Dicţionarul limbii române, 1965–2010, Serie nouă. Redactori responsabili: acad. Iorgu Iordan, acad. Alexandru Graur şi acad. Ion Coteanu. Din anul 2000, redactori responsabili: acad. Marius Sala şi acad. Gheorghe Mihăilă. Bucureşti, Editura Academiei. [DLR]

Ernout, Alfred, Antoine, Meillet, 1959[4] [1932[1]], *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, Paris, Klincksieck.

Felecan, Nicolae, 2001, *Dicţionar de omonime lexicale şi gramaticale*, ediţie revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Vox.

FEW = *Französisches Etymologisches Wörterbuch*. Eine darstellung des galloromanischen sprachschatzes… von Walther v. Wartburg, 7. Band, N-Pas, 1955, Basel- R. G. Zbinden & Co.

Hasdeu-Petriceicu, B., *Etymologicum Magnum Romaniae. Dicţionarul limbei istorice şi poporane a românilor,* I–III, Ediţie îngrijită şi studiu introductiv de Grigore Brâncuş, Bucureşti, Minerva. I: 1972 [1887[1], în reviste între 1871 şi 1873]; II: 1974 [1887[1]]; III: 1976 [1893[1]]. [HEM]

Iser [= Iszer], Andrei, 1850, *Vocabular românesc-nemţesc*. Kronstadt [= Braşov], Gedruckt bei Johann Gött.

Laurian, A. T., I. C. Massim, *Dicţionariul limbei romane.* Tom. I–III. După însărcinarea dată de Societatea Academică Română. Elaborat ca proiect. Bucureşti, Noua Tipografie a Laboratorilor Români. I: (*A–H*), 1871 [în realitate: 1873]; II: (colaboratori Iosef Hodoş şi G. Bariţiu): *I–Z*), 1876; III: *Glossariu, care coprinde vorbele din limba română străine prin originea sau forma lor, cum şi cele de origine îndoioasă,* 1871 [în realitate: 1877]. [LM]

Lesicon românesc-latinesc-unguresc-nemţesc, care de mai mulţi autori, în cursul a trideci şi mai multor ani s-au lucrat seu: *Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum quod a pluribus auctoribus decursu triginta et amplius annorum elaboratum est*, 1825, Budae, Typis et Sumtibus Typographiae Regiae Universitatis Hungaricae. [LB]

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

Machado, José Pedro, IV, 1977[3], *Diccionário etimológico da lingua portuguesa*, 3-e edição, quarto volume, M–P.
Marin, Maria (coord.), 2009–2011, *Dicţionarul graiurilor dacoromâne sudice.* Ion Ionică, Maria Marin, Anca Marinescu, Iulia Mărgărit, Teofil Teaha. Vol. I–III. Bucureşti, Editura Academiei Române, I: Literele *A–C*, 2009; II: Literele *D–O*, 2010; III: Literele *P–Z*, 2011. [DGDS]
Meyer-Lübke, Wilhelm, 1935, *Romanisches etymologisches Wörterbuch. Dritte Auflage*, Heidelberg. [REW[3]]
Mic dicţionar enciclopedic, 1972, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică. [MDE]
Mic dicţionar enciclopedic, 1978[2]. Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică. [MDE[2]]
Mic dicţionar enciclopedic, 2005, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic. [MDE[3]]
Mihăileanu, Ştefan, 1901, *Dicţionar macedo-romîn*, Bucureşti, Carol Göbl.
Niculiţă-Voronca, Elena, I: 1998[2], *Datinele şi credinţele poporului roman adunate şi aşezate în ordine mitologică*, Ediţie îngrijită şi introducere de Iordan Datcu, Bucureşti, Editura Saeculum I. O. (Cernăuţi, 1903[1]).
Papahagi, Tache, 1974[2] [1963[1]], *Dicţionarul dialectului aromân – general şi etimologic. Dictionnaire aroumain – général et étymologique*, Bucureşti, Editura Academiei Republicii Socialiste România. [DDA].
Pascu, Giorge, 1925, *Dictionnaire étymologique macédoroumain*, I. *Les éléments latins et romans*, Iaşi, Cultura Naţională.
Piuariu-Molnar, Ioan, 1785, *Economiia stupilor*. Vienna, la Iosif nobil de Curţbec.
Polizu, G. A., 1857, *Vocabular româno-german*, Braşov, Tiparul Römer şi Kamner.
Resmeriţă, Alexandru, 1924, *Dicţionarul etimologico-semantic al limbei române. Care arată originile şi semnificările vorbelor, a numirilor geografice române şi a multor nume de persoane. Întocmit după cele mai nuoi cercetări filologice, cu o prefaţă asupra formării limbei române*, Craiova, Institutul de Editura „Ramuri".
Saghinescu [= Săghinescu], V., I: 1901; II: 1902, *Vocabular românesc de vro câteva mii cuvinte, cu o critică minuţioasă şi cu îndreptar erorilor „Dicţionarului universal al limbei române" de Lazăr Şăineanu* etc. [şi] *Suplement la Vocabularul limbei române de câteva mii de cuvinte*. Vol. I–II. Iaşi, Tipografia Naţională.
Scriban, August,1939, *Dicţionarul limbii româneşti*. (*Etimologii, înţelesuri, exemple, citaţiuni, arhaizme, neologizme, provincializme*). Ediţiunea întâia. Iaşi, Institutul de Arte Grafice „Presa Bună".
Şăineanu, Lazăr, [1896], *Dicţionar universal al limbei române*, Craiova, Institutul de Editură Ralian şi Ignat Samitca.
Şezătoarea III, 1894, Revistă pentru literatură şi tradiţiuni populare. Director: Artur Gorovei. Fălticeni, I – XXVII. 1892–1899; 1901–1905; 1907–1916; 1922–1929.
Tiktin, Dr. H., I: 1903; II: 1911; III: 1912, *Dicţionar român-german* (*Rumänisch-deutsches Wörterbuch*). I-III, Bucureşti, Imprimeria Statului.
Tiktin, H., *Rumänisch-Deutsches Wörterbuch*, 2., überarbeitete und ergänzte Auflage von Paul Miron. [Band I–III]. Wiesbaden. Otto Harrassowitz. I: 1986; II: 1988; III: 1989.
Tiktin, H., *Rumänisch-Deutsches Wörterbuch*, 3., überarbeitete und ergänzte Auflage von Paul Mironund und Elsa Lüder, Band I–III, Cluj-Napoca, Clusium. I: 2000; II: 2003; III: 2005.

BIBLIOGRAFIE

Avram, Mioara, 1958, „Mijloace morfologice de diferenţiere lexicală în limba română", *Studii şi cercetări lingvistice*, IX, 3, p. 315–333.

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

Bara, Mariana, 2004, *Le lexique latin herité en aroumain dans une perspective romane*, München, Lincom Europa.
Băcilă, Florina-Maria, 2007, *Omonimia în limba română. Privire monografică*, Timişoara, Editura Excelsior Art.
Bidu-Vrănceanu, Angela, Narcisa Forăscu, 2005, *Limba română contemporană. Lexicul*, Bucureşti, Editura Humanitas Educaţional.
Brâncuş, Grigore, 2004[2], *Istoria cuvintelor. Unitate de limbă şi cultură românească*, ediţia a II-a, Bucureşti, Editura Fundaţiei *România de Mâine*.
Bucă, Marin, Ivan, Evseev, 1976, *Probleme de semasiologie*, Timişoara, Facla.
Buchi, Éva, 2015, „What are etymological (and etymographical) units made of: vocables or lexemes?", Hungarian Academy of Sciences, Research Institute for Linguistics (Budapest, January 27, 2015).
Capidan, Theodor, 1921–1922, „Raporturile albano-române", *Dacoromania*, II, p. 477.
Coteanu, Ion, Lucia Wald (coord.), 1981, *Semantică şi semiotică*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică.
Coteanu, Ion (coord.), II, 1985[2], *Limba română contemporană*, volumul al II-lea (*Vocabularul*), ediţie revizuită şi adăugită, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică [LRC II[2]].
Diaconescu, Paula, 1959, „Omonimia şi polisemia", în *Probleme de lingvistică generală*, vol. I, Bucureşti, Editura Academiei, p. 133–153.
Felecan, Nicolae, 1980, „Omonimia, polisemia şi sistemul limbii", *Buletin ştiinţific*, Baia Mare, vol. V, p. 17–21.
Giuglea, George, 1928, „Elemente străvechi în limba română", *Revista filologică*, II, p. 49–65.
Graur, Alexandru, 1937, „Corrections roumaines au REW", *Bulletin linguistique*, V, p. 80–124.
Guiraud, Pierre, 1967[2] [1964[1]], *L'étymologie*, Paris, Presses Universitaires de France.
Hristea, Theodor, 1968, *Probleme de etimologie. Studii, articole, note*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică.
Hristea, Theodor (coord.), 1984[3], *Sinteze de limba română*, Bucureşti, Editura Albatros.
Mărgărit, Iulia, 2009, *Vocabularul graiurilor munteneşti actuale*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
Mihăescu, Haralambie, 1993 [1933[1]], *La Romanité dans le Sud-Est de l'Europe*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
Moroianu, Cristian, 2009, „Omonimia în sfera lexicului", *Limbă şi literatură*, II, p. 23–33.
Moroianu, Cristian, 2013a, *Lexicul moştenit – sursă de îmbogăţire internă şi mixtă a vocabularului românesc*, Bucureşti, Editura Muzeului Naţional al Literaturii Române.
Moroianu, Cristian, 2013b, „Un argument lexico-semantic pentru omonimia internă: sinonimia analizabilă", în Dan Octavian Cepraga, Coman Lupu, Lorenzo Renzi (eds.), *Études romanes, Hommages offerts à Florica Dimitrescu et Alexandru Niculescu*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, p. 606–617.
Nedea, Raluca-Mihaela, 2015, „Studiu asupra dacorom., arom. *păstură*. Probleme lexico-semantice şi de etimologie (I)", *Limba română*, LXIV, 4, p. 476–485.
Normele de redactare a Dicţionarului limbii române, [s. a.], exemplar dactilografiat, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", Bucureşti.
Papahagi, Pericle, 1905, *Basme aromâne şi glosar*, Bucureşti, Ediţiunea Academiei Române.
Papahagi, Pericle, 1907, *Notiţe etimologice*. Extras din Analele Academiei Române. Seria II. Tom XXIX. Memoriile Secţiunii Literare, no. 5.
Pascu, Giorge [=Dr. G.], 1910, *Etimologii româneşti*, Iaşi, Fundaţia Universitară „Carol I", Socec.
Pascu, Giorge [=Dr. G.], 1916, *Sufixele româneşti*, Bucureşti, Ediţiunea Academiei Române.
Pascu, Giorge [=Dr. G.], 1920, *Beiträge zur geschichte der rumänischen Philologie*, Leipzig, Fock.

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)

Popescu-Marin, Magdalena (coord.), 2007, *Formarea cuvintelor în limba română din secolele al XVI-lea–al XVIII-lea.* Colectivul de elaborare: Eugenia Contraş, Cristina Gherman, Finuţa Hasan, Rodica Ocheşanu, Magdalena Popescu-Marin, Bucureşti, Editura Academiei Române.

Puşcariu, Sextil, 1927, „Etimologii", *Dacoromania,* IV, partea a 2-a, p. 719.

Puşcariu, Sextil, 1995, *Însemnările autorului de pe exemplarul propriu de lucru* din *Etymologisches Wörterbuch der rumänischen Sprache I. Das lateinische Element, mit Berucksichtigung aller romanischen Sprachen, Heidelberg, Winter, 1905.* Introducerea şi stabilirea textului de Dan Sluşanschi, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.

Sala, Marius (coord.), 1988, *Vocabularul reprezentativ al limbilor romanice*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică.

Studii şi materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română, vol. I–VI, Institutul de Lingvistică din Bucureşti, [Bucureşti], Editura Academiei Republicii Socialiste România, I: 1959; II: 1960; III: 1962; IV: 1967; V: 1969; VI: 1972 [SFC].

Teaha, Teofil, 2005, *Cuvinte latineşti moştenite în graiurile româneşti actuale*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti", Bucureşti, Editura Academiei Române [Etymologica 16].

Teaha, Teofil, 2010, „Din lexicul latin moştenit în graiurile româneşti actuale", în *Lucrările celui de-al XIV-lea Simpozion Internaţional de Dialectologie* (Cluj-Napoca, 16–17 septembrie 2010), p. 379–397.

LEXICAL DIFFERENTIATION VS SEMANTIC DISSOCIATION IN LEXICOGRAPHICAL PRACTICE FROM THE PERSPECTIVE OF THE DOUBLE SEMANTIC AND ETYMOLOGICAL APPROACH. THE CASE OF THE ROMANIAN *PĂSTURĂ* LEXICAL ITEMS

(*Abstract*)

This paper analyzes the difficulties and oscillations in establishing several consistent, unitary and intelligible criteria for lexical differentiation in opposition to semantic dissociation (homonymy vs polysemy) both generally in semasiology and maybe even more necessarily in lexicographical practice. The individual case of the Romanian *păstură* lexical items obviously illustrates that in this controversial matter only the double semantic and etymological approach is mostly edifying.

BDD-V2346 © 2016 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:58:37 UTC)